

flere tusinde administrative enheder. Den statslige økonomistyring skal selvfølgelig sikre, at institutionerne bruger pengene efter formålet, og at borgerne får mest muligt for deres skattekrone.

Økonomistyringen i staten har igennem de seneste år gennemgået en betydelig modernisering. De bærende elementer er decentralisering og fokus på resultaterne. Tidligere var der detaljerede regler for, hvordan ministerierne kunne anvende deres bevillinger. I dag er der færre regler, og ansvaret for, at bevillingen anvendes efter hensigten, er i højere grad lagt ud til dem, der også har det daglige ansvar. Tanken er den, at hvis man øger de enkelte institutioners muligheder for at drive institutionen under ansvar, men uden overflødig bureaukratisk overbygning, vil langt de fleste optræde ansvarligt og fornuftigt. Naturligvis vil der være situationer, hvor det ikke er tilfældet og noget går galt, men det er nok min opfattelse, at det overtrumfes og opvejes af de fordele, som afskaffelsen af forældede procedurer og ikke helt nødvendige regler kan medføre. Decentralisering af kompetence til at træffe beslutninger hører nøje sammen med, at det følges op, om resultaterne opnås. Derfor arbejdes der også i disse år med at forbedre resultatopnåelsen og resultatopfølgningen.

Med hensyn til regnskabsføring er der ikke sket de samme decentraliseringer, som jeg netop har nævnt. Det er vigtigt af hensyn til sikkerhed, kontrol og revision, at der er helt faste regler for, hvorledes statens institutioner skal regnskabsføre. Det er derfor ikke tanken at ændre her. Det er almindelig anerkendt, at sikkerheden i det statslige regnskabssystem er høj. Der er områder, hvor det er økonomisk fornuftigt, at staten udnytter sin størrelse til at opnå fordele og også her opretholde centrale retningslinjer, som statens institutioner skal følge. Det gælder f.eks. ved betalingsformidling, ved visse edb-systemer m.v. Blandt de initiativer, der i de seneste år er taget for at forbedre økonomistyringen, kan nævnes:

For det første styres en stadig større del af statens institutioner ved hjælp af en resultatkontrakt.

For det andet indføres der virksomhedsregnskaber i de kommende år. De statslige virksomheder skal aflægge egentlige regnskaber, hvor der redegøres for udviklingen i økonomien, men også for opnåelsen af resultaterne.

For det tredje er forenkling af de uhyre komplicerede tillægsbevillingslove en forbedring, der betyder, at TB kan koncentreres om det væsentlige, der er sket i løbet af året, og det vil være til glæde både for Folketinget, revisionen og for institutionerne.

For det fjerde har Finansministeriet udgivet en række publikationer, værktøjer til velfærd, en kasse med en række konkrete vejledninger i, hvordan de statslige institutioner kan drives endnu mere effektivt.

For det femte har effektivisering af betalinger gennem udbud givet ikke ubetydelige besparelser.

For det sjette har en bedre tilrettelæggelse af betalingerne ved ændring af terminer, overgang til selvstændig likviditetsforvaltning i de større styrelser også virket i positiv retning.

Der har været debat om, hvorvidt ministeriernes omgang med bevillingerne er for lemfældig, og hvorvidt der sker for mange fejl. Selvfølgelig er der eksempler med fejl og med lemfældighed. Vi har noteret os i statsrevisorernes kritik, at i antallet af bevillingskontrolberetninger fra 1990 og frem til 1994 er der et fald. 70 var der i 1990, 60 i 1991, 56 i 1992, 44 i 1993 og 37 i 1994.

Så man kan sige, at der stadig væk er ting, der skal ordnes eller gøres bedre, og det er vi meget indstillet på, men det er ikke sådan, at det er inde i en uheldig udvikling – tværtimod.

Statens økonomiske forvaltning er hvert år underlagt en grundig og meget kritisk revision fra Rigsrevisionens side, som i sine beretninger kaster lys over de økonomiske transaktioner.

Sammenligner man det over en årrække, kan man også konstatere, at uhjemlede budgetoverskridelser ikke er et meget stort problem i Danmark. Selv om der er undtagelser – og det er der desværre – er det generelt sådan, at de statslige institutioner formår at gennemføre aktiviteterne inden for de økonomiske rammer, som Folketinget gennem bevillingslovene fastlægger, og sådan skal det naturligvis også være.

Den statslige økonomistyring må siges at være forholdsvis pålidelig. En medvirkende årsag er givetvis den decentralisering, jeg omtalte før.

Det, der i disse år først og fremmest sættes på, er bl.a. i forbindelse med resultatkontrakterne og virksomhedsregnskaberne at opnå en effektivisering, så vi kan være sikre på at få mest muligt for pengene. Men den interne kontrol med overholdelsen af bevillingen, reglerne og retningslinjerne må ikke glemmes af den grund.